Департамент культури і туризму
Харківської обласної державної адміністрації
Харківська обласна універсальна наукова бібліотека

КРАЄЗНАВЧА КНИГА ХАРКІВЩИНИ 2020

Анотований каталог видань

Харків ХОУНБ 2021

УДК 016:908 (477.54-25)
ББК 91.11 (4 Укр – 4 Хар)
К 78

Краєзнавча книга Харківщини 2020 : анот. каталог видань / Департамент культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Н.І.Грайворонська, Л.М.Конопля. – Харків : ХОУНБ, 2021. – 29 с. : іл.

Анотований каталог інформує читачів про книги краєзнавчого напряму видавництв та поліграфічних підприємств регіону, а також про друковані видання, присвячені Харкову і Харківській області, що вийшли в Україні та надійшли до фонду РЦІ «Харківщина» Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки протягом 2020 р. Покажчик є продовженням започаткованої у 2010 р. серії «Краєзнавча книга Харківщини».

У каталозі містяться бібліографічні описи книг та анотації до них **(використані анотації із книг, які запропоновані авторами або видавництвами)**, подаються копії обкладинок. Бібліографічний опис здійснено за чинними в Україні стандартами. Літературу розміщено відповідно до «Схеми краєзнавчого каталогу ХОУНБ». Окремим розділом представлені видання, що продовжуються, неопубліковані видання ХОУНБ. Для зручності користування до каталогу створено допоміжний апарат («Іменний покажчик», «Алфавітний покажчик назв творів», «Зміст»).

Видання адресовано фахівцям книговидавничої справи, представникам органів державної влади та управління, керівникам бібліотек, книгарень, працівникам бібліотек і музеїв, краєзнавцям, науковцям, студентам та усім, хто цікавиться книжковою продукцією та історією краю.

Укладачі:	Н.І. Грайворонська
	Л.М. Конопля
Редактор	Л.І. Єпішева
Комп’ютерний набір	Н.І. Грайворонська
Комп’ютерна верстка	Л.М. Конопля
Відповідальний за випуск	Л.О. Сашкова

© Харківська обласна універсальна
наукова бібліотека, 2021

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ В ЦІЛОМУ

Видатні діячі і край

1. **Жванко Л.М. Видатні поляки і Харків : біогр. слов. (1805–1918) / Л.М.Жванко. – Харків : Золоті сторінки, 2018. – 407 с. : іл.**

У виданні, підготовленому на основі значної джерельної бази, подано 65 біографічних нарисів про відомих поляків, доля яких упродовж 1805–1918 рр. у різний спосіб була пов'язана з Харковом.

Видання адресовано науковцям, краєзнавцям, дослідникам полонійної тематики та усім, хто цікавиться сторінками історії українсько-польських відносин XIX – поч. XX ст., історією Полонії Харкова.

2. **Ілля Рєпін і Харківщина : до 175-річчя від дня народження І.Ю.Рєпіна (1844–1930). – Харків : Золоті сторінки, 2019. – 103 с. : іл.**

У науково-популярному виданні, присвяченому 175-річчю від дня народження І.Ю.Рєпіна, розкрито зв'язки знаного в світі митця з його батьківщиною. В альбомі вперше зібрано відомості про творче надбання І.Ю.Рєпіна, що зберігається в музеях Харківщини, про архівні й меморіальні речі, пов'язані з життям і діяльністю художника, значна частина яких публікується вперше.

Альбом містить близько 90 кольорових і чорно-білих ілюстрацій та десятки біографічних довідок щодо особистостей з кола спілкування митця.

Видання розраховано на широкий загал шанувальників творчості І.Ю.Рєпіна й може стати хорошим подарунком для гостей Харкова і малої батьківщини художника – Чугуєва.

3. **Людмила Савченко: душа воспламенённая : сб. науч. тр. / Харьков. нац. ун-т им. В.Н.Каразина ; сост.: Е.В.Маслий, А.В.Кардашова. – Харьков : ХНУ, 2018. – 351 с. : ил.**

Книга посвящена памяти Людмилы Ростиславовны Савченко (14.10.1946–26.11.2016), доцента кафедры русского языка филологического факультета Харьковского национального университета им. В.Н.Каразина.

Сборник состоит из трех разделов. Первый включает практические работы Л.Р.Савченко и отражает как сферу ее научных интересов, так и их динамику (тексты автора приведены без изменений в хронологическом порядке). Во втором разделе собраны воспоминания коллег и учеников; третий представлен работой профессора Г.М.Зельдовича (Польша), посвященной Л.Р.Савченко.

Для преподавателей и студентов филологических и философский факультетов высших учебных заведений.

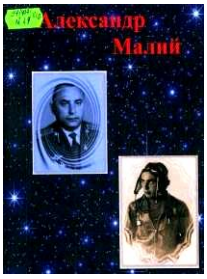

4. **Малий А.Г. Зачетный полет / А.Г.Малий. – Харьков : [Б. и.], 2019. – 79 с. : ил.**

Сборник посвящен памяти начальника Боровского РОВД Владимира Николаевича Гаморы.

«Воспоминания о человеке, который своей жизнью преобразовывал время, в котором он жил, делая его гуманней, краше… О таких как он говорят: «правильный человек». Коротко и емко…».

5. **Професор Колесніков Олександр Іванович. Життєвий шлях та наукова спадщина у вимірах минулого, сучасності та майбутнього : до 130-ї річниці від дня народження О.І.Колеснікова / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М.Бекетова. – Харків : Золоті сторінки, 2019. – 207 с. : іл. – (Спадщина Харківського національного університету міського господарства ім. О.М.Бекетова. Історія, освіта, наука, культура, особистість).**

Пропонована книга є докладною розповіддю про життя та діяльність засновника паркобудівельного факультету Харківського інституту інженерів комунального будівництва (нині ХНУМГ ім. О.М.Бекетова), видатного українського та російського вченого, професора, доктора сільськогосподарських наук О.І.Колеснікова, 130-річчя якого відзначалося 2018 року.

Широко висвітлюється історія формування та розвитку керованого О.І.Колесніковим факультету та садово-паркової спеціальності, участь у цьому процесі низки відомих українських архітекторів, художників, лісівників ХХ століття. Розкрито вплив наукової спадщини видатного вченого на сьогодення та відновлення в ХНУМГ ім. О.М.Бекетова спеціальності «Садово-паркове господарство».

Видання проілюстровано документальними матеріалами із фондів Музейного комплексу та архіву ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, а також державних архівів, музеїв, бібліотек.

Для широкого кола читачів.

Краєзнавство

6. **Зеленина Е.Л. Мировой город Харьков : кн. для школьников и их родителей / Е.Л.Зеленина ; под ред. В.Семиноженко и С.Куделко. – Харьков : Фолио, 2019. – 106 с. : ил .– (Настоящая история).**

Серия «Настоящая история» основана в 2018 году.

Аннотацией к книге могут послужить слова почетного гражданина Харькова, академика В.Семиноженко: «Если вы держите в руках эту книгу, значит, вы любите свой город и интересуетесь его историей. И вы, наверняка, задумывались: как возник наш любимый город? Сколько ему лет? Кто его создавал? Какие выдающиеся люди здесь жили, работали, учились, возводили исторические

объекты, сочиняли музыку, писали картины, делали научные открытия, и почему Харьков называют научной столицей Украины? Для того чтобы ответить на эти вопросы, и была написана книга «Мировой город Харьков». Прочитайте её, и город расскажет вам свою историю, откроет свои тайны…».

В фонде отдела эта книга есть и на украинском языке (книги изданы одновременно: на языке оригинала и переводная).

ІСТОРІЯ КРАЮ

7. **Власов К.П. Война глазами харьковского подростка / К.П.Власов. – Харьков : Литера Нова, 2019. – 117 с. : ил.**

Война – это событие, которое очень просто описать сухим документальным языком, обозначив ее бездушными рамками и страницами в учебнике истории. Но никогда не стоит забывать о том, что она раз и навсегда переворачивает жизни сотен тысяч людей – и каждый из них несет в себе хоть и чудовищные, но бесценные воспоминания.

В автобиографической книге «Война глазами харьковского подростка» Константин Петрович Власов честно и без прикрас описывает свой военный опыт – опыт маленького мальчика, который стал свидетелем оккупации Харькова в годы Второй мировой войны. Автор рассказывает о жизни самого города и его жителей, об их быте, а главное – о стремлении остаться человеком в жестоких условиях военного времени.

Эта книга будет интересна всем, кто хочет взглянуть на улицы Харькова глазами свидетеля тех событий – в особенности, конечно, самим харьковчанам.

8. **Ісаїв Л. Пам’ятаю, як це було : спогади ліквідаторів Чорнобил. аварії / Л.Ісаїв. – Харків : Водний спектр Джі-Ем-Пі, 2017. – 317 с. : іл.**

Це передусім Книга Пам’яті, в якій наведені спогади ліквідаторів Чорнобильської аварії з Борівського району Харківської області. Тут же вміщено їхні фото, документи, списки живих і померлих чорнобильців. Через драматичні долі ліквідаторів-борів’ян відтворений ланцюг подій на ЧАЕС із 1986 до 1990 року включно. Переважна більшість наведених у книзі фактів про Чорнобиль невідома широкій громадськості.

Прочитавши книгу, ви зрозумієте, хто насправді ліквідатори-чорнобильці і у чому полягає їхній героїзм.

9. **Скирда І.М. XII археологічний з'їзд: передумови, перебіг подій, історичне значення : монографія / І.М.Скирда ; Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна. – Харків : ХНУ, 2018. – 251 с.**

У монографії на основі аналізу широкого кола джерел і літератури досліджено XII Археологічного з'їзду як важливу історіографічну подію початку XX ст., як форму наукової комунікації, що сприяла процесам дисциплінізації та інституалізації історичної науки. Всебічно проаналізовано науковий доробок харківського наукового форуму, охарактеризовано основні напрямки його роботи: археологічний, етнографічний, історичний, краєзнавчій, мистецтвознавчий, археографічний тощо. Визначено результати його роботи, наукове та суспільне значення, місце в розвитку вітчизняної науки; розглянуто різноманітні оцінки його історичної значущості, які були висловлені в науковому середовищі.

Етнографія краю

10. **Сумцов М.Ф. Слобожане: історично-етнографічна розвідка / М.Ф.Сумцов. – Харків : Вид. Рожко С.Г., 2017. – 255 с. : іл., портр.**

Книга видатного українського вченого, академіка Миколи Сумцова (1854–1922), що її по праву можна вважати енциклопедією Слобідського краю від початку колонізації до перших десятиліть XX століття, уперше побачила світ у Харкові 1918 року. І тоді ж таки сам автор сказав про неї таке: «На цю розвідку я дивлюсь як на мій заповіт живим і ненародженим моїм землякам, слобожанам, на Україні і не на Україні сущим».

11. **Ярещенко А.П. Криниці долі : короткі нариси з етноніміки, топоніміки, етнокультури та антропології українства : на допомогу українському гуманітарієві / А.П.Ярещенко. – Харків : Золоті сторінки, 2019. – 235 с.**

У науково-популярному виданні стисло розповідається про етнонімічні та топонімічні реалії України, про етнокультуру й антропологію українського етносу. Праця допоможе пересічному громадянину, досліднику, гуманітарію розібратися в складних колізіях життя українства.

Робота адресується історикам, краєзнавцям, філологам, учительству, слухачам курсів підвищення кваліфікації учителів закладів загальної середньої освіти, студентам, викладачам вишів, учнівському загалу, а також усім тим, кому є не байдужою доля, життя, культура рідного краю.

Допоміжні історичні дисципліни

12. **Коленко Т.А. Коленко и Колинько : генеалог. повествование / Т.А.Коленко. – Одесса : Астропринт, 2019. – 178 с. : ил. – С дарств. надписью авт.**

Книга освещает историю рода, судьбы нескольких поколений носителей фамилии Коленко – Колинько с XVIII века по сегодняшний день, чьи предки жили в Харьковской губернии. Освещены жизненные пути носителей многих фамилий, которые в разные годы вступили в родство с семьей Колинько. Приведены сведения о жителях слободы Радомля Ахтырского уезда Харьковской губернии (ныне г. Тростянец Сумской обл.), живших в XIX веке (108 чел.).

Включены терминологический словарь, методические рекомендации по составлению и написанию родословной.

Книга предназначена потомкам Коленко – Колинько, ныне живущим в разных городах, а также всем тем, кто занимается изучением своей родословной.

13. **Парамонов А.Ф. Древо рода села Козиевка Богодуховского уезда. Т. 1 : (А-Л) / А.Ф.Парамонов, И.Ю.Шкребец ; Харьков. част. музей город. усадьбы. – Харьков : Друк. Мадрид, 2019. – 429 с. : схем.**

На основе документальных источников в данном труде приводятся генеалогические схемы всех коренных родов села Козиевка за период с 1719 по 1915 год. В схемы включены все члены семьи, которые нашли отражение в переписях населения, а также в исповедных росписях Покровской церкви.

Книга для всех, кто интересуется генеалогией, а также историей села Козиевка.

Історія міст і сіл області

14. **Богомолова Т. Колись отут буяло Дике Поле : (іст.-географ. нарис про створення і розвиток сіл Чернещинської сіл. ради Борів. р-ну Харків. обл.) / Т.Богомолова. – Балаклія : Балдрук, 2008. – 302 с. : іл.**

Книга присвячена історичному дослідженню сіл Чернещина, Ново-Сергіївка, Олександрівка, Островське, Пролетарське, Яцьків, що входять до Чернещинської сільської ради, і КСП «Новий шлях» Борівського району Харківської області.

Використані найрізноманітніші види джерел – письмові, архівні, спогади місцевих жителів, фотодокументи, наукова література. Примітно, що тут міститься опис історії рідного краю з найдавніших часів до наших днів. Більш того, у книзі знайшли віддзеркалення всі аспекти життя односельців – економіка, політика, освіта і

культура. Зазначене вказує на високий професіоналізм автора, підкреслює любов і пошану до своєї рідної землі та її жителів.

Книга має велике науково-практичне і виховне значення.

15. **Кобзева Т.В. Знамениті постаті Нововодолажчини. Яким Погрібняк, Данило Сулима, Арсен Арсенко / Т.В.Кобзева. – Харків : АССА, 2020. – 95 с. : іл.**

У книзі розкрито творчу діяльність та здобутки трьох видатних особистостей, життя яких пов’язане з селищем Нова Водолага, що на Харківщині. Видатний будівничий XVIII ст. Яким Погрібняк створював проекти й керував спорудженням знаменитих дерев’яних храмів, збудованих «без єдиного гвіздка». Церковний діяч початку XIX ст. архієпископ Данило Сулима був опорою православ’я на теренах Південної України та Молдови і великим просвітителем населення цього краю. Оперний співак Арсен Арсенко уславився у першій половині XX ст. як соліст оперних театрів Одеси, Харкова, Дніпропетровська, Большого театру в Москві та, найбільше, Великого театру опери та балету Республіки Білорусь. Проте саме у Новій Водолазі кожен із них уперше відчув красу чи то досконалих ліній козацької церкві, чи то слова Божого, чи то мелодійної української пісні…

Призначено для школярів, учителів, студентів, для всіх, хто цікавиться історією України взагалі та історією Слобожанщини зокрема.

16. **Слобода Липці та Липецька волость Харківського повіту на шпальтах газети «Южный Край» (1880–1919 рр.) / Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, Центр укр. студій ім. Д.І.Багалія, Каф. українознавства, Харків. іст.-філол. т-во. – Харків : Майдан, 2019. – 131 с.**

Збірка містить матеріали про слободу Липці (нині село Харківського р-ну Харківської обл.) та Липецьку волость Харківського повіту (уїзду) Харківської губернії на шпальтах газети «Южный Край», що видавалась у Харкові впродовж 1880–1919 рр. У збірці наведено бібліографічний покажчик публікацій з короткими анотаціями, здійснено передрук кількох десятків найцікавіших публікацій, а також укладено тематичний, географічний та іменний індекси до оприлюднених матеріалів.

Видання може бути корисним науковцям (історикам та краєзнавцям), а також усім, хто цікавиться історією Слобідської України, Харківщини та, зокрема, с. Липці.

17. **Чугуєву 380 років = The 380th anniversary of Chuguyiv / Чугуїв. міська рада Харків. обл. – [Чугуїв : Б. в., 2018 ?]. – 27 с. : іл.**

18. **Яцина О.А. Приорілля: Сахновщинський край / О.А.Яцина. – Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. – 195 с. : іл. – З дар. написом автора.**

Книга висвітлює історію території Сахновщинського району з найдавніших часів до появи району як адміністративної одиниці на початку XX ст. Автор розкриває загальну картину найдавнішого періоду історії краю, зміну його політичної належності.

Вперше на основі різноманітних джерел, у тому числі архівних матеріалів, докладно вивчається період заселення краю, поява населених пунктів, їх чисельність та динаміка. Докладно висвітлюється історія адміністративного устрою, в науковий обіг введено багато прізвищ місцевих представників влади, власників сіл, звичайних селян, представників визвольного руху періоду Української революції 1917–1921 років. У книзі зроблено загальну характеристику сільського господарства, освіти, церкви.

Книга розрахована на широке коло читачів, зацікавлених пізнати історію своєї маленької Батьківщини. Вміщені матеріали можуть бути використані для вивчення історії Сахновщинського краю.

Видання підготовлено за підтримки Асоціацій органів місцевого самоврядування Харківської області.

НАРОДНЕ ГОСПОДАРСТВО. ТРАНСПОРТ

19. **Белицький П.В. Залізниця Покровськ – Добропілля – Дубове : короткий путівник / П.В.Белицький. – Краматорськ : Каштан, 2020. – 100 с. : іл. – З дар. написом автора.**

Путівник залізничним напрямком Покровськ (колишній Красноармійськ) – Добропілля – Дубове складено у вигляді розповіді гіда екскурсійного потягу про передісторію, історію та сучасність вказаного залізничного ходу, вугільної промисловості північної частини так званого колишнього Гришинського вугленосного району. Саме тому за своїм змістом путівник містить, насамперед, інформацію про залізничні станції ходу, включаючи початковий пункт – станцію Покровськ, а також кінцевий – станцію Дубове, між якими «на перегонах» читач може знайти дані з історії та сучасності залізничного напрямку, а також багато інших даних, пов’язаних із його туристичною привабливістю.

Не претендуючи на фундаментальність видання, автор намагався викладати матеріал із залученням якомога більшої кількості архівних документів, періодики та маловідомих фактів. Хоча, тут є місце і загальновідомим фактам з історії Покровського, Добропільського й Олександрівського районів.

Книга розрахована на широке коло читачів; буде корисною, насамперед, тим, хто вивчає історію залізниць і вуглевидобутку Донецького краю і Слобідської України, туристичний потенціал північно-західної частини Донеччини.

20. **Гаманенко І. Південній залізниці 150 років. Рух уперед / І.Гаманенко. – Харків : Золоті сторінки, 2019. – 239 с. : іл.**

Книга присвячена 150-річчю Південної залізниці і розповідає про її історію, славні традиції, розвиток та сьогодення.

Ювілейне видання розраховано на працівників залізничного транспорту, а також на широке коло читачів, яких цікавить історія та сьогодення Південної магістралі.

21. **Рожденный быть первым: Харьковскому подшипниковому заводу – 70 лет / редкол.: В.М.Коханов (пред.) [и др.]. – Харьков : Золотые страницы, 2017. – 196 с. : ил.**

В книге рассказывается об одном из крупнейших машиностроительных предприятий Украины – Харьковском подшипниковом заводе – основных этапах его истории, подразделениях и людях, деятельности предприятия в современных экономических условиях.

Издание посвящено 70-летию завода.

Для широкого круга читателей.

СПОРТ

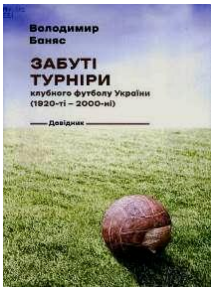

22. **Баняс В.В. Забуті турніри клубного футболу України (1920-ті – 2000-ні) : довідник / В.В.Баняс. – Київ : [Б. в.], 2020. – 72 с. : іл.**

Термін «Забуті турніри» придумав київський футбольний історик О.О.Кабанець: навесні 2010 р. він запропонував разом видати брошуру з такою назвою. Ідея з книжкою не реалізувалась, однак термін залишився…

Інформація в довіднику базується на даних періодичних видань, книг і архівів України.

У довіднику розміщені фотографії з періодичних видань і книг України й колишнього СРСР, а також світлини з архівів родин Бабешків, Балакіних, Сасів, Шегоцьких та національного Музею спортивної слави.

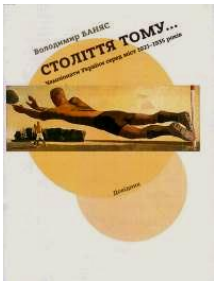

23. **Баняс В.В. Століття тому… Чемпіонат України серед міст 1921–1935 років : довідник / В.В.Баняс. – [Б. м. : Б. в., 2020 ?]. – 28 с.**

Історія міжміських турнірів по своєму віддзеркалює специфіку розвитку футболу в Україні: епізодичність проведення, постійні зміни організаційної формули, мала кількість збереженої інформації…

24. **Попов А.М. Харків – волейбольна столиця України = Харьков – волейбольная столица Украины / А.М.Попов. – Харьков : Изд. Дом ЖЗЛ : Харків. кн. ф-ка «Глобус», 2019. – 447 с. : іл. – (Современная ЖЗЛ Харьковщины ; кн. 19).**

У книзі викладено історію виникнення і розвитку волейболу, який почав свій шлях по Україні у 1925 р., коли з'явився перший волейбольний м'яч. Це сталося у Харкові, і наше місто з тих пір може вважатися волейбольною столицею України. І не тільки самим фактом народження тут волейболу, а й дивовижними рекордами і досягненнями наших волейболістів, які жили в різні часи і живуть нині, однаково закохані в цей вид спорту і по-справжньому віддані йому.

На сторінках книги викладено розповідь про славних спортсменів, тренерів, команди і клуби; дана оцінка нинішнього стану цього виду спорту.

ДЕРЖАВНА ВЛАДА. СИСТЕМА СУДОВИХ ОРГАНІВ

25. **Столітній шлях судової експертизи в Україні. 1918–2018 рр. / Харків. НДІ суд. експертиз ім. М.С.Бокаріуса ; за ред. О.М.Клюєва. – Харків : Золоті сторінки, 2018. – 335 с. : іл.**

Наукове видання присвячено знаменній історичній події нашої держави – 100-річчю проголошення незалежності Української Народної Республіки із прийняттям IV Універсалу Української Центральної Ради, яким проголошено наступне: «Однині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною суверенною державою українського народу».

У виданні відображено історичні аспекти становлення й розвитку судово-експертної діяльності на території України та її відновлення, зокрема створення нових напрямів експертних досліджень шляхом реалізації ідей науковців Слобожанщини.

Видання складається з трьох розділів, що містять історичний та сучасний інформаційний матеріал про багатопрофільні судово-експертні установи в системі Міністерства юстиції України, експертну діяльність в органах внутрішніх справ та експертних установах системи Міністерства охорони здоров'я України. Крім того, у додатку «Антологія судової експертизи» подано репринти наукових праць М.С.Бокаріуса, що висвітлюють основні моменти історії Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз, а також життя та діяльності його засновника – Заслуженого професора Миколи Сергійовича Бокаріуса.

Для працівників судово-експертних установ, правоохоронних органів, суддів, викладачів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

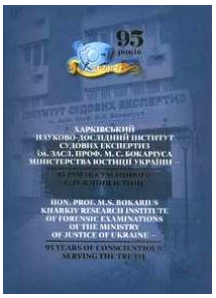

26. **Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз ім. засл. проф. М.С.Бокаріуса Міністерства юстиції України – 95 років сумлінного служіння істині = Hon. prof. M.S.Bokarius Kharkiv Research Institute of forensic examinations of the Ministry of justice of Ukraine - 95 years of conscientious serving the truth. – Харків : Золоті сторінки, 2018. – 190 с. : іл.**

Видання присвячено 95-річчю Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. засл. проф. М.С.Бокаріуса Міністерства юстиції України. Викладено загальну характеристику історичного розвитку й сучасної діяльності інституту. Подано інформацію щодо становлення та сьогодення установи (1923–2018 рр.), вдосконалення судово-експертної діяльності науковими працями співробітників та поширення напрямів експертних досліджень.

ВІЙСЬКОВІ УЧИЛИЩА

27. **Защитникам Отечества и мира : кн. воспоминаний. Кн. 1 / Харьков. гор. обществ. орг. Союз «Крыловцы» ; под общ. ред. М.И.Гиневского. – Харьков : Золотые страницы, 2017. – 663 с. : ил.**

В книге воспоминаний, посвященной годовщине со дня образования Харьковского высшего военного командно-инженерного училища Ракетных войск им. маршала Советского Союза Н.И.Крылова, приведены страницы его славной истории, история факультетов и некоторых отдельных структурных подразделений. В отдельные разделы вынесены персоналии выдающихся военачальников, ученых, общественных деятелей – выпускников военного учебного заведения, а также воспоминания ветеранов-ракетчиков, связанные с годами учебы или службы в Ракетных войсках стратегического назначения.

Издание проиллюстрировано фотоматериалами.

Для широкого круга читателей.

НАУКОВЕ ЖИТТЯ В КРАЇ. ОСВІТА

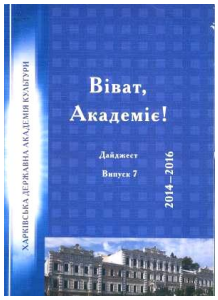

28. **Віват, Академіє! Вип. 7 (2014–2016) : дайджест / Харків. держ. акад. культури, Б-ка. – Харків : ХДАК, 2017. – 154 с.**

Дайджест містить матеріали про діяльність Харківської державної академії культури, опубліковані в центральних та місцевих газетах за 2014–2016 рр., і є хронологічним продовженням дайджесту «Віват, Академіє!» (2011–2013), який вийшов друком у 2015 р.

Видання призначено дослідникам історії Харкова, історії вищої освіти, історії Харківської державної академії культури.

29. **Віват, Академіє! Вип. 8 (2017–2018) : дайджест / Харків. держ. акад. культури, Б-ка. – Харків : ХДАК, 2019. – 120 с. – (До 90-річчя Харківської державної академії культури).**

Дайджест містить матеріали про діяльність Харківської державної академії культури, опубліковані в центральних та місцевих газетах за 2017–2018 рр., і є хронологічним продовженням дайджесту «Віват, Академіє!» (2014–2016), який вийшов друком у 2017 р.

Видання призначено дослідникам історії Харкова, вищої освіти, Харківської державної академії культури.

30. **Історія Зміївського ліцею № 1 ім. З.К.Слюсаренка : короткий нарис / під заг. ред. Ю.О.Коловрата-Бутенка ; Зміїв. наук. краєзнав. т-во, Від-ня сусп.-гуманітар. наук, Зміїв. ліцей № 1 ім. З.К.Слюсаренка, Музейн. комплекс. – Харків : Мачулін, 2019. – 243 с. : іл.**

Книга є коротким нарисом історії розвитку Зміївського ліцею № 1 ім. двічі Героя Радянського Союзу Захара Карповича Слюсаренка. На основі багатої джерельної бази в роботі висвітлюється період від створення у 1871 році Зміївської жіночої прогімназії до сьогодення. Описуються історія розвитку та реорганізацій закладу, доля найбільш видатних його вчителів.

Книга призначена для колишніх, нинішніх та прийдешніх учнів ліцею та їхніх батьків. Робота зацікавить також краєзнавців, істориків, біографів, студентів історичних факультетів.

31. **Кафедра українознавства ХНАДУ: крізь призму часу / Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. – Харків : ХНАДУ, 2015. – 150 с.**

У виданні висвітлено історію заснування та 85-річний шлях розвитку кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

Книга презентує інтелектуальні біографії викладачів, джерела з історії, наукової, навчальної, методичної діяльності кафедри.

32. **Харківський університет і література : антологія творів випускників, викладачів і студентів / Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна ; за заг. ред. В.С.Бакірова та Ю.М.Безхутрого. – Харків : ХНУ, 2018. – 451 с.**

Харківський університет всесвітньо відомий своїми досягненнями у збагаченні наукової картини світу, видатними відкриттями у природничих науках, вражаючим внеском у розвиток соціального й гуманітарного пізнання, історичних, культурологічних студій. Але менше відома його величезна роль у творенні художньої культури, зокрема літератури.

Університет за більш як двохсотлітню історію свого існування дав літературі стільки блискучих імен, стільки талановитих творів, що їх вистачило б на багато томів. Укладачі антології свідомо обмежили кількість авторів символічною цифрою 100, чудово усвідомлюючи, що далеко не всі навіть із числа літераторів минулого потрапили на сторінки цієї книги.

Видання буде корисним для студентів і викладачів філологічного факультету, а також для всіх, хто цікавиться історією нашого університету.

КУЛЬТУРА

33. **Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених 18-19 квіт. 2019 р. / М-во освіти і науки України, М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. – Харків : ХДАК, 2019. – 409 с.**

У науковому збірнику висвітлюються доробки молодих науковців (викладачів, аспірантів, студентів) у галузях суспільствознавства, культурології, мистецтвознавства, мовознавства, педагогіки, історії, туризму, менеджменту, книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства, сучасних інформаційних технологій.

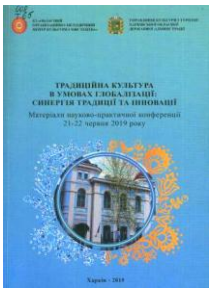

34. **Традиційна культура в умовах глобалізації: синергія традиції та інновації : матеріали наук.-практ. конф. 21-22 черв. 2019 р. / Упр. культури і туризму Харків. обл. держ. адмін., Обл. орг.-метод. центр культури і мистецтва. – Харків : Друк. Мадрид, 2019. – 397 с. : іл.**

До збірки увійшли тези та доповіді, в яких науково обґрунтовуються напрями відтворення й розвитку традиційної культури в умовах глобалізації, висвітлюються проблемні аспекти і концептуальні засади поєднання традиції та інновації в сучасному культурному полі.

Висновки та результати досліджень, представлені провідними вченими, педагогами й мистецтвознавцями в ході роботи науково-практичної конференції

«Традиційна культура в умовах глобалізації: синергія традиції та інновації», яка відбулася 21-22 червня 2019 р. в м. Харків, підкреслюють можливості успішного подолання кризи національної ідентичності на фоні збереження мультикультуралізму й толерантності, модернізуючи їх за допомогою використання сучасних інноваційних засобів.

У конференції взяли участь науковці з різних областей України, а також із Білорусі, Молдови та Китаю. На прикладі української культури та культурному досвіді інших країн, у ході дискусії визначено локальні напрями та стилі, накреслено шляхи збереження традиційної культури в умовах полікультурного суспільства, активізації міграційних процесів та розширення культурно-інформаційного простору. Дослідниками доведено, що модернізація сучасного життя може комфортно співіснувати зі збереженням тотожності й автентичності, демонструючи тим самим синергію традиції та інновації.

Для широкого кола науковців, практиків, а також усіх тих, хто цікавиться питаннями дослідження традиційної культури, її модернізацією, синергією традиції та інновації в українській та світовій культурі в умовах глобалізації.

МИСТЕЦТВО

35. **Актуальні питання сучасного виконавства на традиційних кобзарських інструментах : матеріали наук.-практ. конф., 26-27 трав. 2018 р., м. Київ, НЦНК «Музей Івана Гончара». – Харків : Вид. О.Савчук ; Київ : НЦНК «Музей Івана Гончара», 2018. – 245 с.**

Конференція присвячена історичним, соціально-культурним, громадсько-політичним передумовам сучасного відродження виконавства на традиційних кобзарських інструментах. Увагу приділено психо-фізіологічним особливостям традиційних співців, науковому аналізу ролі кобзарства в розвитку українського суспільства, різним аспектам традиційного репертуару. Висвітлено дискусійні питання автентифікації сучасних народних співців, їхньої ніші в глобалізованому культурному просторі; трансформації традиційного кобзарського репертуару; доказової реконструкції автентичних інструментів «співоцького ряду», репертуару, середовищ носіїв традиційної культури. Розкрито деякі емпіричні методики зацікавлення традиційною кобзарською спадщиною, культивування в суспільстві епічної творчості, формування спільнот шанувальників, а також концепти виховання сучасного слухача тощо.

Збірник статей розрахований на науковців, дослідників, музейних працівників, викладачів і студентів ВНЗів, музикантів, подвижників кобзарського виконавства, широке коло шанувальників традиційної культури.

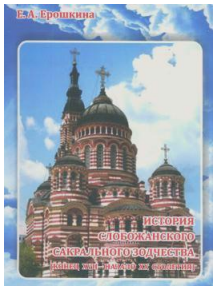

36. **Ерошкина Е.А. История Слобожанского сакрального зодчества (конец XVII – начало XX столетия) : монография / Е.А.Ерошкина ; Харьков нац. ун-т город. хоз-ва им. А.Н.Бекетова. – Харьков : ХНУГХ, 2020. – 285 с. : ил.**

В монографии произведен анализ формирования традиций и приемов культурного зодчества Слободской Украины с конца XVII до начала XX столетия, определены тенденции и закономерности развития региональной архитектурной школы. Проблема рассматривается на архитектурно-художественном и на градостроительном уровнях. Освещаются также вопросы организации проектного и строительного дела в культурном зодчестве, публикуются обширные статистические сведения, дано большое число графических материалов.

Книга предназначена для научных работников, архитекторов-практиков, студентов творческих ЗВО, для всех тех, кого интересует история архитектуры. Основной материал воспроизведен из первой редакции монографии В.А.Кодин, Е.А.Ерошкина «Храмы Слобожанщины. Формирование архитектурно-художественных и градостроительных традиций» издательства РИП «Оригинал», 1998 г.

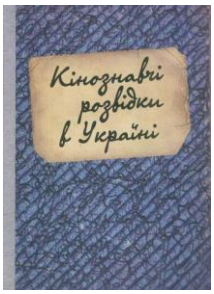

37. **Кінознавчі розвідки в Україні : зб. ст. / упоряд., авт. передм., комент., прим. В.Н.Миславський. – Харків : Точка, 2020. – Ч. 1. – 559 с. : портр.**

У збірку увійшли маловідомі статті українських авторів, надруковані у періодичній пресі протягом 1924–1936 років. Це унікальне видання, в якому зібрано різнобічні праці кінознавчого напрямку. Завдяки роботі укладача практично з усіма тогочасними українськими періодичними виданнями, вдалося реконструювати цілісну картину становлення і розвитку українського кінознавства, яке було «осоветізіровано» в середині 1930-х років сталінським режимом, внаслідок чого втратило свою культурну ідентичність. Видання розраховано як на науковців, так й на широке коло читачів, які цікавляться історією українського кіно.

38. **Кінознавчі розвідки в Україні : зб. ст. / упоряд., авт передм., комент., прим. В.Н.Миславський. – Харків : Точка, 2020. – Ч. 2. – 559 с.**

У збірку увійшли маловідомі статті українських авторів, надруковані у періодичній пресі протягом 1924–1936 років. Це унікальне видання, в якому зібрано різнобічні праці кінознавчого напрямку. Завдяки роботі укладача практично з усіма тогочасними українськими періодичними виданнями, вдалося реконструювати цілісну картину становлення і розвитку українського кінознавства, яке було «осоветізіровано» в середині 1930-х років сталінським режимом, внаслідок чого втратило свою культурну ідентичність. Видання розраховано як на науковців, так й на широке коло читачів, які цікавляться історією українського кіно.

39. **Кобзарсько-лірницька епічна традиція : зб. наук. пр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 15-16 черв. 2019 р., м. Київ, НЦНК «Музей Івана Гончара» / Нац. акад. наук України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського, Нац. центр нар. культури «Музей Івана Гончара», Кобзар. Цех, Фонд нац.-культур. ініціатив ім. Г.Хоткевича. – Харків : Вид. О.Савчук ; Київ : НЦНК «Музей Івана Гончара», 2019. – 218 с.**

Конференція присвячена актуальним питанням дослідження епічного спадку українських традиційних народних співців (кобзарів, лірників, стихівничих та ін.). Серед кола порушених питань: історичні, національні, духовні, культурні, художні, естетичні, сакральні та символічні константи української епічної спадщини; значення епосу в формуванні української нації; психофізіологічні феномени впливу епічних творів на людський організм; особливості кобзарсько-лірницького епосу у порівнянні з епосом автентичних співців-музикантів інших народів світу. Зосереджено увагу на досліджені історичних й новаторських шкіл, способів, стилів гри на кобзарських інструментах; основах традиційного виконання епічних творів; трансформації епічного виконавства народних співців у ХХ ст. Відкрито для наукового обговорення дискусійні теми, що торкаються засад сучасного відродження кобзарсько-лірницької епічної традиції (методика наукової реконструкції, досвід доказової реконструкції); особливостей нинішньої репрезентації епічних творів; перспектив творення сучасного епічного репертуару. На конференції також розглянуто коло практичних питань, що пов’язані з культивуванням в суспільстві епічної творчості, формуванням спільнот шанувальників у вітчизняних і чужоземних середовищах, пошуком концептів виховання сучасного слухача тощо.

Збірник статей розрахований на науковців, дослідників, музейних працівників, викладачів і студентів ВНЗів, музикантів, подвижників кобзарського виконавства, широке коло шанувальників традиційної культури.

40. **Харків – столиця конструктивізму. 1923–1934 = Kharkiv – the Capital of Constructivism. 1923–1934 / ідея Г.Михайлова ; авт. та уклад.: Г.Михайлов, В.Бисов. – Харків : Дім Реклами, 2019. – 179 с. : іл.**

У цій книзі зібрано фотографії будов столичного Харкова. Цінність представлених світлин у тому, що всі вони зроблені у період з 1925 до 1936 рр., якраз під час інтенсивного будівництва нового урядового центру і велетенського харківського індустріального комплексу. Фотографії було знято або за гарячими слідами, відразу після завершення будов, або ж безпосередньо в робочі моменти будівництва. На старих світлинах – живі свідчення тієї епохи в її неповторній динаміці, відображення її прагнень і звершень. Знімки представляють найважливіші досягнення періоду, головні будівлі першої столиці. В об’єктив із супер модерними новобудовами ненавмисно потрапили куточки губернського Харкова, що відходить…

У цих світлинах та кресленнях ви знайдете багатющу поживу для думки і почуттів, відчуєте гіркоту докору, а головне – почуєте вимогливий виклик цієї історії до нас, нащадків, теперішніх власників і користувачів архітектурних див СТОЛИЦІ КОНСТРУКТИВІЗМУ.

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА
ТА ЛІТЕРАТУРА ПРО ПИСЬМЕННИКІВ

41. **Григорій Сковорода і проблеми соціального буття : матеріали VI Всеукр. наук. конф. 21 трав. 2011 р., с. Сковородинівка / Упр. культури і туризму Харків. обл. держ. адмін., Нац. літ.-мемор. музей Г.С.Сковороди, Каф. теорет. та практ. філософії Харків. нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна та ін. – Харків : ФО-П «Петрова І.В.», 2011. – 138 с.**

21 травня 2011 р. у Національному літературно-меморіальному музеї Г.С.Сковороди в с. Сковородинівка Золочівського району Харківської області відбулася VI Всеукраїнська наукова конференція «Григорій Сковорода і проблеми соціального буття». Наукові праці подали фахівці з філософії, історії, літературознавства та краєзнавства. Серед них доктори наук, професори, вчені з Харкова, Сум, Полтави, Києва, Переяслава-Хмельницького, Черкас, Дніпропетровська. Доповіді охоплюють широке коло питань і присвячені таким темам, як філософські проблеми соціального буття, Г.С.Сковорода і філософське осмислення сучасності, історичні місця, меморіальні музеї як спосіб соціальної комунікації, соціум та пам’яткоохоронна діяльність та ін.

Видання розраховано на науковців, студентів, усіх, хто цікавиться життям і творчістю Г.С.Сковороди.

42. **Красиков М.М. Ученик травы : кн. стихотворений / М.М.Красиков. – Харьков : Эксклюзив, 2019. – 89 с. : ил.**

В шестой книге автора, члена Национального союза писателей Украины, – стихи, написанные в последнее десятилетие. Часть их публикуется впервые. «ЧИТАТЬ НЕВОЗМОЖНО БРОСИТЬ: точка характеризует книгу» так называлась американская рецензия на один из предыдущих сборников поэта.

43. **Легенда Слобожанщини. Маруся Вольвачівна у спогадах, матеріалах, листах. – Житомир : Вид. О.О.Євенок, 2020. – 208 с. : іл.**

У збірнику, який присвячено пам’яті відомої української письменниці Марусі Вольвачівни, зібрано спогади, літературну критику, листи, а також довідкові матеріали, які висвітлюють життя та діяльність забутої письменниці, яка лише через століття повернулася до українського читача.

44. **Малій О.Г. Ще, як на світ благословлялось / О.Малій. – Харків : [Б. в.], 2015. – 158 с.**

До збірки художньо-публіцистичних оповідань про Україну нової доби, ввійшли вже відомі читачам міні-трилогія «Три дні в Харкові» та автобіографічний нарис «Тризубий Спас», а також ряд нових творів, в яких автор намагається розкрити самобутні українські долі і характери. Публіцистичний діапазон цих творів надзвичайно широкий: від, майже, побутової повсякденності до новели-фентезі.

Книга підіймає багатогранні життєві питання: особисті, інтимні, загальнополітичні, питання віри і духовності. Зокрема, аналізуються результати перетворень, окреслених процесами оновлення в часи Незалежності.

Значну увагу приділено тим процесам, які маскуються владою під перехідний період. В книзі яскраво змальовуються ситуації, коли Людина, задля якої і здійснюються ці «переходи», опиняється в становищі чужака у власному домі.

Правда життя, як основа сходження в новий день, ось основний лейтмотив цієї книги.

45. **Рисцов В.О. Ми разом з Тарасом : вірші / В.Рисцов. – [Харків] : Вокруг света, 2010. – 41 с. : іл.**

В’ячеслав Рисцов заслужений діяч мистецтв України, член Національної спілки письменників України.

Вищу освіту здобув у Харківському університеті. Тривалий час мешкав у Нью-Йорку, де працював літредактором видання української діаспори. Автор 11-ти поетичних книжок, позначених тонким ліризмом та романтичним світобаченням. Живе та працює у Харкові.

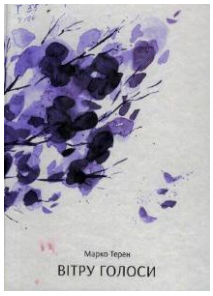

46. **Терен М. Вітру голоси / М.Терен. – Харків : Фактор, 2018. – 111 с. : іл.**

Марко Терен – українська поетка, письменниця та журналістка. Народилася у Харкові 4 березня 1987 року.

Поетичні твори друкувалися в альманахах «Левада» (№№ 5-13; 2005–2015 рр.) та «Палисадник» (2017 р.); у журналах «Дніпро» (2013 р.), «Березіль» (2016 р.), «Слов’янин» (2017 р.), «Жінка-Українка» (2017 р.) та газеті «Гарний настрій» (2018 р.).

Марко Терен є авторкою двох виданих поетичних збірок – «Моя срібляста риб’яча луска» (2008 р.) та «Іншими очима» (2016 р.)…

Вітер приносить із собою різні голоси. Іноді вони чужі та невпізнані, а іноді вчувається, наче вони знайомі нам з дитинства. Вітер навіює спогади й воскрешає забуті моменти. Книга, яку ви тримаєте у руках, містить в собі історії, що наспівані голосами вітру. Ця збірка поезій створена для того, щоб принести із собою спокій, щоб подарувати приємність від прочитання та поставити питання, на які кожному, хто торкнеться її сторінок, захочеться знайти відповіді.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ВИДАННЯ

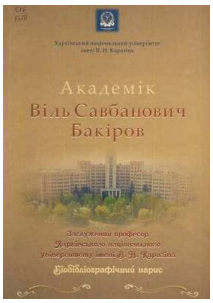

47. **Академік Віль Савбанович Бакіров – заслужений професор Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна : біобібліогр. нарис / Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна. – Харків : ХНУ, 2016. – 106 с. : іл.**

Біобібліографічний нарис присвячено ректору Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна, академіку Національної академії наук України, члену-кореспонденту Національної академії педагогічних наук України, доктору соціологічних наук, професору, завідувачу кафедри прикладної соціології соціологічного факультету В.С.Бакірову.

Видання призначено для соціологів, а також усіх, хто цікавиться історією Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна та питаннями вищої школи в Україні.

48. **Андрєєв Ф.М. Героїчні особистості Харківського університету (до 212-х роковин Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна) : біогр. довід. / Ф.М.Андрєєв, С.В.Добринін ; Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна. – Харків : ХНУ, 2017. – 143 с. : іл.**

Видання являє собою біографічний довідник про героїчні особистості, чиї долі пов’язані з Харківським університетом різних періодів його існування. Наведено нові імена воїнів – героїв Другої світової війни, інформація про яких отримана в останні роки. Вперше представлена інформація про героїчні особистості Харківського учительського інституту, який увійшов у 1960 р. до складу факультету іноземних мов Харківського університету. Дані про бойовий шлях усіх героїв – це словесна карта звільнених від ворога територій України.

Для широкого кола читачів, які цікавляться історією України, університету ім. В.Н.Каразіна, Другої світової війни.

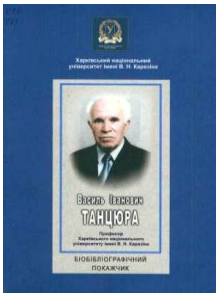

49. **Василь Іванович Танцюра – професор Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна (до 80-річчя від дня народження) : біобібліогр. покажч. / Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, Центр. наук. б-ка. – Харків : ХНУ, 2017. – 27 с. : іл.**

Біобібліографічний покажчик містить біографічну довідку про професора Харківського університету Василя Івановича Танцюри, перелік його наукових робіт, захищених під його керівництвом дисертацій та літературу про нього.

Видання призначено науковим працівникам, викладачам.

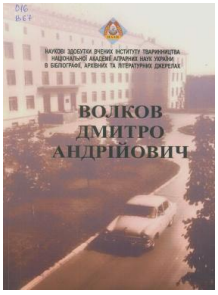

50. **Волков Дмитро Андрійович : біобібліогр. покажч. наук. пр. (1951–2015 рр.): до 100-річчя з дня народження / Нац. акад. аграр. наук, Ін-т тваринництва. – Харків : І-т тваринництва, 2019. – 47 с. – (Наукові здобутки вчених Інституту тваринництва Національної академії аграрних наук України в бібліографії, архівних та літературних джерелах).**

У виданні висвітлюються основні дати життя і діяльності доктора сільськогосподарських наук, професора Д.А.Волкова, наводиться повний перелік його наукових праць, в яких розглядається методологія створення вітчизняних порід коней, питання розведення, селекції, генетики, тренінгу, випробувань коней заводських порід.

Видання може бути використано науковими співробітниками, аспірантами та магістрами у процесі науково-дослідної роботи, студентами у навчанні, бібліотекарями галузевих бібліотек для використання в усіх напрямах основної діяльності.

51. **История ХАИ: к 90-летию основания университета : библиогр. указ. / Нац. аэрокосм. ун-т им. Н.Е.Жуковского «Харьков. авиац. ин-т». – Харьков : ХАИ, 2020. – 151 с.**

Сведения, включенные в указатель, позволяют проследить динамику развития университета, направления его учебно-воспитательной, научно-исследовательской деятельности, результаты конструкторского творчества, премии, награды сотрудников университета и спортивные достижения.

В указатель вошли материалы об ученых, преподавателях и сотрудниках, благодаря самоотверженному труду которых вуз приобрел заслуженный авторитет и мировое признание.

Для студентов, сотрудников, выпускников, а также всех, кто интересуется историей университета.

52. **Леонид Леонидович Товажнянский (к 85-летию со дня рождения) : биобиблиогр. указ. / Нац. техн. ун-т «Харьков. политехн. ин-т», Науч.-техн. б-ка. – Харьков : НТУ «ХПИ», 2018. – 259 с.**

В биобиблиографический указатель включены библиографические записи научных, учебных, учебно-методических публикаций, патентов, а также изданий под редакцией члена-корреспондента Национальной академии наук Украины, почетного ректора НТУ «ХПИ», профессора Леонида Леонидовича Товажнянского и основных публикаций о его научной и организаторской деятельности.

53. **Наталія Петрівна Тріпутіна – бібліотекар, краєзнавець (з нагоди 70-річного ювілею) : біобібліогр. покажч. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М.Бекетова, Харків. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка. – Харків : ХНУМГ, 2019. – 39 с. : портр. – (Краєзнавці Слобожанщини ; вип. 14).**

У покажчику міститься інформація про життя і творчий доробок краєзнавця, бібліотекаря Н.П.Тріпутіної – бібліографічні описи книг і статей, що вийшли друком у 2019–2000 рр.

Видання призначено історикам, краєзнавцям, а також усім, хто цікавиться історією Харківщини.

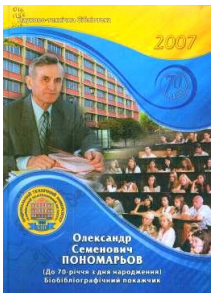

54. **Олександр Семенович Пономарьов (до 70-річчя з дня народження) : біобібліогр. покажч. / Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т», Наук.-техн. б-ка. – Харків : НТУ «ХПІ», 2007. – 243 с. : іл., портр.**

Книга містить основні біографічні дані професора О.С.Пономарьова, список наукових праць і висловлювання відомих вчених, які характеризують його як дослідника, педагога та особистість. Наведено систему покажчиків та інший бібліографічно-довідковий матеріал. Розміщено також фрагменти окремих робіт, які відображають внесок автора у розробку теорії професійної культури, логіки людської діяльності та, зокрема, логіки управління.

55. **Потрашков Сергій Васильович (до 60-річчя від дня народження) : біобібліогр. покажч. / Харків. держ. акад. культури, Б-ка. – Харків : ХДАК, 2016. – 103 с. : іл. – (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).**

У покажчику висвітлено життєвий шлях, науковий та науково-педагогічний доробок ученого-історика, представника харківської школи болгаристики, фахівця з фалеристики та уніформології С.В.Потрашкова.

Видання розраховано на дослідників у галузі всесвітньої історії, історії України, фалеристики, історії вищої освіти, аспірантів, студентів історичних спеціальностей.

ВИДАННЯ
РЕГІОНАЛЬНОГО ЦЕНТРУ ІНФОРМАЦІЇ
«ХАРКІВЩИНА» ХОУНБ

56. **Бібліотечна тема на сторінках періодичних видань : анот. тематико-бібліогр. список за матеріалами період. видань / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2020.**

Вип. 1-4.

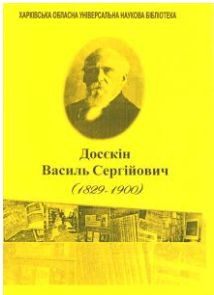

57. **Досєкін Василь Сергійович (1829–1900) : біобібліогр. покажч. / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Л.О.Сашкова. – Харків : ХОУНБ, 2020. – 24 с.**

8 травня 1900 р. Харків проводжав в останню путь відому в місті та за його межами чудову людину – Василя Сергійовича Досєкіна. Учасник Кримської війни 1853 р., промисловець, меценат і фотограф. Завдяки його чудовим знімкам ми знаємо наше місто і його мешканців

кінця XIX – початку XX ст.

У даному покажчику про життєвий і творчий шлях відомого харків'янина зібрано фактографічну і бібліографічну інформацію.

Посібник адресовано шанувальникам краєзнавства, фотомистецтва, історикам української культури, бібліотекарям та широкому колу читачів.

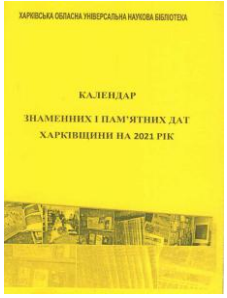

58. **Календар знаменних і пам'ятних дат Харківщини на 2021 рік : рек. бібліогр. покажч. / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Л.І.Єпішева, Л.М.Конопля. – Харків : ХОУНБ, 2020. – 80 с.**

Універсальне довідково-бібліографічне видання «Календар знаменних і пам'ятних дат Харківщини» видається ХОУНБ з 1977 р. Посібник містить фактографічні і бібліографічні відомості про визначні події історії, суспільно-політичного, громадського та культурного життя області, ювілеї уродженців краю та видатних діячів, життя і діяльність яких пов'язана з Харківщиною.

Подаються також інформаційні довідки та бібліографічні списки літератури до пам'ятних та ювілейних дат. У списках рекомендовану літературу розміщено в логічній послідовності.

Посібник містить іменний покажчик до ювілейних та пам'ятних дат Харківщини.

Видання розраховано на бібліотекарів, лекторів, вчителів та усіх читачів, що цікавляться краєзнавством.

Відбір літератури закінчено в липні 2020 р.

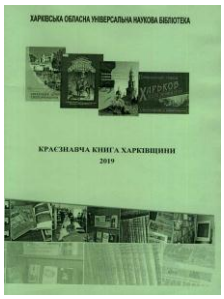

59. **Краєзнавча книга Харківщини 2019 : анот. каталог видань / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Н.І.Грайворонська, Л.М.Конопля. – Харків : ХОУНБ, 2020. – 62 с. : іл.**

Анотований каталог інформує читачів про книги краєзнавчого напряму видавництв та поліграфічних підприємств регіону, а також про друковані видання, присвячені Харкову й Харківській області, що вийшли в Україні та надійшли до фонду РЦІ «Харківщина» Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки протягом 2019 р. Покажчик є продовженням започаткованої у 2010 р. серії «Краєзнавча книга Харківщини».

У каталозі містяться бібліографічні описи книг та анотації до них (**використані анотації із книг, запропоновані авторами або видавництвом)**, подаються копії обкладинок.

Літературу розміщено відповідно до «Схеми краєзнавчого каталогу ХОУНБ». Окремим розділом представлені видання, що продовжуються, неопубліковані видання ХОУНБ.

Видання адресовано фахівцям книговидавничої справи, представникам органів державної влади та управління, керівникам бібліотек, книгарень, працівникам бібліотек і музеїв, краєзнавцям, науковцям, студентам та усім, хто цікавиться книжковою продукцією та історією краю.

60. **Меморіальні дошки воїнам-інтернаціоналістам, встановлені у Харкові : огляд. довідка за матеріалами період. видань за 2018–2019 рр. та інтернет-ресурсів / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2020. – 18 с.**

61. **Михайло Кульчицький – Епічний поет XX століття : біобібліогр. покажч. / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Л.О.Сашкова. – Харків : ХОУНБ, 2019. – 52 с.**

Покажчик підготовлено до 100-річчя від дня народження відомого українського поета Михайла Валентиновича Кульчицького.

Посібник містить бібліографічну інформацію про творчий та життєвий шлях поета, в додатку літературознавчі статті.

Адресовано літературознавцям, краєзнавцям, студентам-філологам, бібліотечним працівникам, шанувальникам поезії.

62. **Нові пам’ятники історії та культури Харківської області : огляд. довідка за матеріалами період. видань за 2019 р. та інтернет-ресурсів / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2020. – 37 с.**

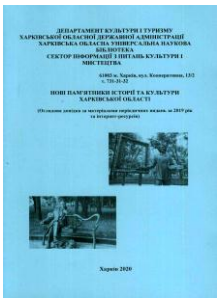

63. **Пам’ятники та меморіальні дошки, встановлені у Харкові та населених пунктах Харківської області на честь героїв АТО у 2020 р. / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2020. – Вип. 5. – 12 с. : фот. – (Нові пам’ятники історії та культури Харківської області).**

П’ятий випуск оглядової довідки «Пам’ятники та меморіальні дошки, встановлені у Харкові та населених пунктах Харківської області на честь героїв АТО» продовжує серію «Нові пам’ятники історії та культури Харківської області». У її написанні використано матеріали регіональних періодичних видань, що надійшли до фонду ХОУНБ у 2020 р., інтернет-ресурсів та інформація за попередні роки, що не увійшла до відповідних випусків.

Матеріал викладено у хронології відкриття пам’ятних знаків.

64. **Почесні громадяни м. Харкова, 2020 рік : біогр. довідка / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.І.Грайворонська. – Харків : ХОУНБ, 2020. – 7 с. : фот.**

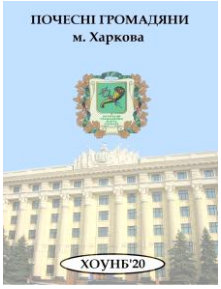

Відомості про звання «**Почесний громадянин м. Харкова**» та нагородження, інформація про нагороджених у цьому році – Зуб Олександру Михайлівну, Ковтуна Віктора Івановича, Світоліну Еліну Михайлівну, Ярославського Олександра Владиленовича.

65. **Почесні громадяни Харківської області, 2020 рік : біогр. довідка / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.І.Грайворонська. – Харків : ХОУНБ, 2020. – 9 с. : фот.**

Відомості про звання «**Почесний громадянин Харківської області»** та нагородження; інформація про нагороджених у цьому році (за результатами 2019 р.) – Битяга Юрія Прокоповича, Єфремову Ірину Олексіївну, Пазія Івана Пилиповича, Святаша Володимира Миколайовича, Янка Юрія Володимировича.

66. **Про культурне співробітництво Харківської області із зарубіжними країнами : інформ. довідка за матеріалами преси та інтернет-ресурсів / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2020.**

Вип. 1-4.

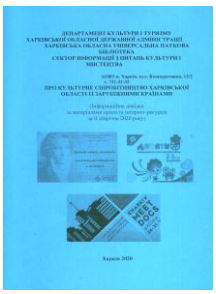

67. **Стандарти в роботі бібліографа : консультація / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Л.О.Сашкова. – Харків : ХОУНБ, 2020. – 16 с.**

Представлено список діючих Стандартів в галузі бібліотечно-інформаційної діяльності, методичні рекомендації з їх застосування, що знайшли відображення в Інтернеті.

Видання призначено бібліографам, а також буде корисним іншим фахівцям публічних бібліотек, студентам бібліотечної спеціальності.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Андрєєв Ф.М. 48
Арсенко А. (15)
Бакіров В.С. 32, (47)
Баняс В.В. 22, 23
Безхутрий Ю.М. 32
Белицький П.В. 19
Бисов В. 40
Богомолова Т. 14
Бокаріус М.С. 25
Власов К.П. 7
Волков Д.А. (50)
Вольвачівна М. (43)
Гаманенко І. 20
Гамора В.Н. (4)
Гиневский М.И. 27
Грайворонська Н.І. 59, 64, 65
Добринін С.В. 48
Досєкін В.С. (57)
Ерошкина Е.А. 36
Єпішева Л.І. 58
Жванко Л.М. 1
Зеленина Е.Л. 6
Зельдович Г.М. 3
Ісаїв Л. 8
Кабанець О.О. 22
Казанцева Н.Ю. 56, 60, 62, 63, 66
Кардашова А.В. 3
Клюєв О.М. 25
Кобзева Т.В. 15
Кодин В.А. 36
Коленко Т.А. 12
Колесніков О.І. (5)
Коловрат-Бутенко Ю.О. 30
Конопля Л.М. 58, 59
Коханов В.М. 21
Красиков М.М. 42
Куделко С. 6
Кульчицький М. (61)
Малий А.Г. 4, 44
Маслий Е.В. 3
Миславський В.Н. 37, 38
Михайлов Г. 40
Парамонов А.Ф. 13
Погрібняк Я. (15)
Пономарьов О.С. (54)
Попов А.М. 24
Потрашков С.В. (55)
Рєпін І. (2)
Рисцов В. 45
Савченко Л. (3)
Сашкова Л.О. 57, 61, 67
Семиноженко В. 6
Скирда І.М. 9
Сковорода Г. (41)
Сулима Д. (15)
Сумцов М.Ф. 10
Танцюра В.І. (49)
Терен М. 46
Товажнянский Л.Л. (52)
Тріпутіна Н.П. (53)
Шкребец И.Ю. 13
Ярещенко А.П. 11
Яцина О.А. 18

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ

Академік Віль Савбанович Бакіров – заслужений професор Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна 47
Актуальні питання сучасного виконавства на традиційних кобзарських інструментах 35
Бібліотечна тема на сторінках періодичних видань 56
Василь Іванович Танцюра – професор Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна (до 80-річчя від дня народження) 49
Видатні поляки і Харків 1
Віват, Академіє! Вип. 7 (2014–2016) 28
Віват, Академіє! Вип. 8 (2017–2018) 29
Вітру голоси 46
Война глазами харьковского подростка 7
Волков Дмитро Андрійович 50
Героїчні особистості Харківського університету (до 212-х роковин Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна) 48
Григорій Сковорода і проблеми соціального буття 41
XII археологічний з'їзд: передумови, перебіг подій, історичне значення 9
Досєкін Василь Сергійович (1829–1900) 57
Древо рода села Козиевка Богодуховского уезда 13
Забуті турніри клубного футболу України (1920-ті – 2000-ні) 22
Залізниця Покровськ – Добропілля – Дубове 19
Зачетный полет 4
Защитникам Отечества и мира 27
Знамениті постаті Нововодолажчини. Яким Погрібняк, Данило Сулима, Арсен Арсенко 15
История Слобожанского сакрального зодчества (конец XVII – начало XX столетия) 36
История ХАИ: к 90-летию основания университета 51
Ілля Рєпін і Харківщина: до 175-річчя від дня народження І.Ю.Рєпіна (1844–1930) 2
Історія Зміївського ліцею № 1 ім. З.К.Слюсаренка 30
Календар знаменних і пам'ятних дат Харківщини на 2021 рік 58
Кафедра українознавства ХНАДУ: крізь призму часу 31
Кінознавчі розвідки в Україні. Ч. 1 37
Кінознавчі розвідки в Україні. Ч. 2 38
Кобзарсько-лірницька епічна традиція 39
Коленко и Колинько 12
Колись отут буяло Дике Поле 14
Краєзнавча книга Харківщини 2019 59
Криниці долі 11
Культура та інформаційне суспільство XXI століття 33
Легенда Слобожанщини. Маруся Вольвачівна у спогадах, матеріалах, листах 43
Леонид Леонидович Товажнянский (к 85-летию со дня рождения) 52
Людмила Савченко: душа воспламенённая 3
Меморіальні дошки воїнам-інтернаціоналістам, встановлені у Харкові 60
Ми разом з Тарасом 45
Мировой город Харьков 6

Михайло Кульчицький – Епічний поет ХХ століття 61
Наталія Петрівна Тріпутіна – бібліотекар, краєзнавець (з нагоди 70-річного ювілею) 53
Нові пам’ятники історії та культури Харківської області 62
Олександр Семенович Пономарьов (до 70-річчя з дня народження) 54
Пам’ятаю, як це було 8
Пам’ятники та меморіальні дошки, встановлені у Харкові та населених пунктах Харківської області на честь героїв АТО у 2020 р. 63
Південній залізниці 150 років. Рух уперед 20
Потрашков Сергій Васильович (до 60-річчя від дня народження) 55
Почесні громадяни м. Харкова, 2020 рік 64
Почесні громадяни Харківської області, 2020 рік 65
Приорілля: Сахновщинський край 18
Про культурне співробітництво Харківської області із зарубіжними країнами 66
Професор Колесніков Олександр Іванович. Життєвий шлях та наукова спадщина у вимірах минулого, сучасності та майбутнього: до 130-ї річниці від дня народження О.І.Колеснікова 5
Рожденный быть первым: Харьковскому подшипниковому заводу – 70 лет 21
Слобода Липці та Липецька волость Харківського повіту на шпальтах газети «Южный Край» (1880–1919 рр.) 16
Слобожане: історично-етнографічна розвідка 10
Стандарти в роботі бібліографа 67
Столітній шлях судової експертизи в Україні. 1918–2018 рр. 25
Століття тому… Чемпіонат України серед міст 1921–1935 років 23
Традиційна культура в умовах глобалізації: синергія традиції та інновації 34
Ученик травы 42
Харків – волейбольна столиця України 24
Харків – столиця конструктивізму. 1923–1934 40
Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз ім. засл. проф. М.С.Бокаріуса Міністерства юстиції України – 95 років сумлінного служіння істині 26
Харківський університет і література 32
Чугуєву 380 років 17
Ще, як на світ благословлялось 44

ЗМІСТ

Харківська область в цілому. 3
Видатні діячі і край 3
Краєзнавство 4
Історія краю 5
Етнографія краю. 6
Допоміжні історичні дисципліни. 7
Історія міст і сіл області 7
Народне господарство. Транспорт. 9
Спорт. 10
Державна влада. Система судових органів. 11
Військові училища. 12
Наукове життя в краї. Освіта 13
Культура 14
Мистецтво 15
Художня література та література про письменників. . . 18
Бібліографічні видання 20
Видання Регіонального центру інформації «Харківщина» ХОУНБ 22
Іменний покажчик 26
Алфавітний покажчик назв 27